

SFO Virupskolen

-visioner og værdier

SFO på Virupskolen

- Pædagoger er med i børnenes læring gennem hele dagen

Virupskolens SFO har løbende fulgt med og tilpasset sig de behov og tendenser som gør sig gældende i samfundet. Det er i skolereformen og generelt i samfundet et fokus på børns læring og derfor har vi til stadighed i SFO'en på Virupskolen fokus på kreativitet, ude-liv samt på at arbejde med børnenes sociale og personlige kompetencer -også gennem bevægelse.

Siden 2016 har vi kastet os ud i opgaven med at opbygge en bevægelsesprofil som certificeret Idræts SFO i samarbejde med VIA Pædagoguddannelsen og Danmarks Idrætsforbund.

Alle skolens pædagoger er blevet klædt på til at løfte opgaven med at tilbyde børnene mere og målstyret bevægelse gennem hele skoledagen/SFO-dagen. Bevægelsen har til formål bl.a. at styrke børnenes sociale kompetencer og mulighed for at understøtte deres læring.

*"Fortæl mig - og jeg glemmer.
Vis mig - og jeg husker.
Involver mig - og jeg forstår."*

(Gammelt kinesisk ordsprog)

Vi lærer med hele kroppen. Kroppen er genial til at huske og gemme på erfaringer, og hvis man fx skal lære om spilleregler, legeregler, hensyn, omsorg eller tålmodighed, så tager vi børnene med ud og træner det i praksis, så det bliver husket, forstået og mærket og kan genbruges næste gang, de er i en lignende situation.

Pædagogisk idræt er et af flere værktøjer, vi benytter til at arbejde med fx læringsparathed, klassekultur, social træning samt læring om sundhed.

På de følgende sider kan du læse mere om vores SFO, pædagogisk idræt, vores værdier i arbejdet med børnene og endelig vores rolle som pædagoger i Indskolingen.

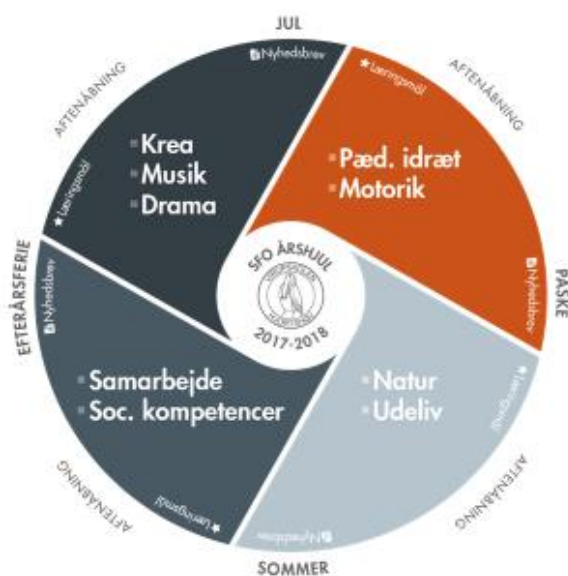
Virupskolens SFO -organisering

SFO'en på Virupskolen er organiseret som en fælles SFO med ca. 240 børn på 0., 1., 2. og 3. årgang. Så godt som alle børn er indmeldt i SFO'en. Børn og voksne orienterer sig efter flere baser, værksteder og voksne fra alle årgange.

Vi er optagede af, at børnene lærer at kunne navigere og følge deres behov og interesser for aktivitet og værksteder.

Der arbejdes på, at SFO'ens månedsplaner vil kunne findes på Læringsportalen, Min Uddannelse, i det kommende skoleår. Skoleåret har vi inddelt i fire faser, hvor temaerne fra "Mål og indhold for SFO'er i Aarhus Kommune" samt fokus på Pædagogisk idræt er grundlaget for aktiviteterne, som vi planlægger.

Årets fire aftenåbninger for skolens 3. klasser ligger tematisk i de fire faser året er opdelt i.

Børn, voksne og forældre på Virupskolen tilkendegiver, at de er meget begejstret for vores koloni, hvor 2. og 3. årgang i påsken tager på koloni i tre dage. Kolonien er medvirkende til, at børnene støttes i et nyt og anderledes blik for hinanden, når vi vender hjem med fælles oplevelser.

Vi tilbyder en levende og aldersintegreret SFO, hvor børnene i vid udstrækning er sammen med børn fra andre klasser og årgange end sin egen. Vi er en idræts SFO, men det kreative, det musiske/drama, udelivet, IT/medier og de rollelege, som børnene skaber af sig selv, er til stadighed en del af SFO'en på Virupskolen.

2. SFO´ens værdier og pædagogernes praksis

Det er Virupskolens målsætning, at skolens børn og unge trives, tilegner sig viden og færdigheder og herigennem opnår et fundament, som medvirker til, at de får et godt og velfungerende liv i et demokratisk samfund. Det er skolens grundsyn, at kompetenceudvikling, respekt, fællesskab og engagement fremmes bedst, når undervisning og fritid har en anerkendende tilgang og tager udgangspunkt i det enkelte barns og børnegruppens styrkeområder og ressourcer.

Det er skolens vision at være "en skabende skole". Socialt har vi med skolens vision et særligt fokus på at understøtte og udvikle *respektfulde fællesskaber* som er en forudsætning for børns trivsel og læring.

Som pædagoger kan vi *gå foran, bagved eller ved siden af*. Det handler om en vurdering af det enkelte barns opnåede kompetencer indenfor et område. Et barn kan f.eks. have behov for at den voksne går foran og tager styringen i en periode, for senere at guide og gå ved siden af og til sidst at handle på egen hånd. Vi ønsker at tilpasse udfordringer i de rigtige rammer. *Zonen for nærmeste udvikling* er altid tænkt ind i mødet med barnet.

Vi vægter en anerkendende, ligeværdig og ressourcefokuseret pædagogik højt. Vi søger altid intentionen bag børnenes handlinger og vores grundholdning er, at børn altid gør det bedste de kan. Børn vil, hvis de kan. Det pædagogiske anerkendende arbejde handler for os netop om, at vi respekterer og accepterer, og at forskellighed er en berigelse.

Vi ser alle børn som noget særligt. Vi tænker, at børn er forskellige -med forskellige behov og med forskellige måder at møde livet på -og med forskellige tempi at udvikle sig i.

Respektfulde fællesskaber er skrevet i skolens vision, og det er vigtigt for os, at alle børn oplever sig som aktive deltagere i fællesskaber. Individet er afhængigt af fællesskabet, og vi anser fællesskabet som rammen for individets dannelse, læring og udvikling. Nyere forskning peger på, at børn som oplever sig som deltagere i fællesskabet, eller det at have adgang til mange forskellige muligheder for at deltage, har et større udviklingspotentiale senere i livet (Bent Madsen 2011). Hvis en gruppe skal fungere som et fællesskab, skal der være nogle fælles retningslinjer og rammer, som alle accepterer, men samtidig skal der være plads til og respekt for forskellighed i gruppen, hvilket medarbejderne på Virupskolen alle arbejder for.

På Virupskolen anser vi forskellighed som en styrke, der bidrager til en mangfoldighed -også i vores SFO. Det er vigtigt for os, at børnene øves i at tilbyde sig selv som en god ressource til fællesskabet, og dermed handler vores arbejde i høj grad om at skabe rammerne for en *generel dannelse i at involvere sig*.

3. Pædagogisk idræt og bevægelse

Virupskolens SFO er blevet certificeret som Idræts SFO, og Pædagogisk idræt er et af vores nye pejlemærker for vores aktiviteter og kompetencer i henholdsvis undervisning og SFO. Vi sætter mål for de aktiviteter, der igangsættes og mulighed for differentiering og en pædagogisk bagdør tænkes altid ind.

Hele pædagoggruppen har været på kursus i at skabe mere bevægelse for børnene gennem hele skoledagen.

Pædagogisk idræt tænkes både ind i undervisningen, i vores bevægelses-frikvarter samt i SFO-tiden. Kl. 10 i vores bevægelsesfrikvarter arbejder vi med bevægelse, hvor vi med forskellige stationer udendørs har skabt rammerne for 30 minutters bevægelse med bolde, sjippetove, gåtur, klatring, løbehjul eller motorik- og fangelege i skoven. Her leger børnene aldersintegreret på hele området rundt om skolen. Idéen er, at børnene kan tilgå forskellige bevægelsesformer efter egen motivation eller tilknytning til kammerater. Vores tilbud varierer efter årstiderne.

Vi arbejder desuden med bevægelse i den understøttende undervisning, hvor vi med diverse lege, ture i skoven eller i nærmiljøet arbejder med hele klasser eller årgange. Når vi efterfølgende åbner op for SFO'en, er bevægelsen igen organiseret med fokus på det aldersintegrerede og med mål for aktiviteterne.

Pædagogisk idræt handler i korte træk om at skabe bevægelsesglæde, skabe en bevidstgørelse om det, som kroppen kan, og at børnene udvikler deres motorik og bliver mere læringsparate.

Evidensbaseret viden viser os, at bevægelse understøtter indlæring, at en veludviklet motorik er vigtig for også fagligt at kunne blive så dygtig som overhovedet muligt. Dagens forskellige bevægelsesarenaer giver barnet alsidige erfaringer med bevægelse og Pædagogisk idræt. Vi er særligt opmærksomme på, at børn både skal møde formelle rum med voksenstyring og uformelle rum, hvor det er *“børn som skaber for børn”*.

Vi tænker på hvilket mål aktiviteten skal have, før den sættes i gang. Vi sætter mål for aktiviteterne, og vi involverer børnene i formålet både før, under og efter.

Pædagogisk idræt kan understøtte børns:

- Fysiske udvikling
- Psykiske udvikling
- Sociale udvikling
- Kognitive udvikling

Med pædagogisk idræt kan vi bevidst og målrettet arbejde mod en øget læringsparathed samt at børnene udvikler sig og er i god trivsel.

4. Legen understøtter barnets læring

Legen er et af de steder, hvor barnet øver sig på livet. I legen lærer børnene bl.a. at forhandle, bearbejde oplevelser og skabe store og små fortællinger sammen. Legen er en god ramme til at øve sig i at være sig selv og være noget sammen med andre, når roller fx skal forhandles og genforhandles.

Børnene lærer om sig selv og øver sig i *selvbestemmelse* gennem leg. Børnene eksperimenterer med deres person og en rolle -og de øver sig bl.a. i at have kontrol samt være igangsætter af en leg.

Legen handler om, at de lærer at skabe og vedligeholde noget sammen med andre. Børnene lærer at lege ofte er *fælles projekter*, hvor de skal lære at gå ind i en leg, vedligeholde en leg og afslutte den -eller forlade den på en acceptabel måde ift. de fælles normer.

Fantasien og kreativiteten i legen er med til, at børnene arbejder med forestillinger. Børnene kan øve sig i at forholde sig til "det nye", "det kommende" og til egne og andres idéer. Gennem sproget og fysisk samvær opbygger de forestillinger og fletter sig ind og ud af hinandens historier.

Leg er vigtig i sig selv, men er uvurderlig ift. læring og dannelse generelt. Derfor er vi særligt optagede af, at børnene har mange muligheder for at lege. Evnerne til at eksperimentere, skabe fælles projekter, forhandle, se muligheder, forestille sig noget nyt og forholde sig konstruktivt til fælles normer er rigtig gode egenskaber til udvikling af individet, også når projekter og gruppearbejde er rammerne for læringsforløb i skoletiden.

5. Inklusion er et fælles ansvar

For at børnene skal have lige muligheder, kræver det også, at vi indimellem behandler børnene forskelligt. Det, at børn får særlige aftaler med en voksen, kan være afgørende for, at de kan være deltagende i fællesskabet. Det er ikke altid afgørende, hvordan man er deltagende, men derimod at man oplever sig som deltager. Det er i høj grad, hvad det pædagogiske arbejde med inklusion handler om. Hver enkelt medarbejder tilrettelægger praksis i forhold til de børn, der på forskellig vis har udfordringer i fællesskabet eller i relationen til andre.

På Virupskolen arbejder vi som sagt ud fra visheden om, at respektfulde fællesskabet har betydning for, hvordan det enkelte barn trives og udvikles. Inklusion er et af vores primære fokusområder til vores organisering af læring:

"Det er ikke alle børn der kan inkluderes, men det er ikke en egenskab ved det enkelte barn, der afgør, om det kan - det er en egenskab ved fællesskabet"

(Bent Madsen 2011)

Vi er bevidste om, at vi som professionelle voksne skal have øje for de fællesskaber, der dagligt skaber rammen for børnenes hverdagsliv, og som er afgørende for, at de er modtagelige for læring, trivsel og udvikling. Da pædagoger på skolen møder børnene gennem hele dagen, giver det os mulighed for en kvalificeret og forstærket pædagogisk indsats også i dette øjemed.

"I kraft af fritiden og undervisningen finder sted i den samme overordnede ramme, forstærkes muligheden for et helhedssyn på barnet med henblik på en målrettet, differentieret og koordineret pædagogisk indsats".

("Rammer for Mål- og indholdsbeskrivelse for SFO i Århus kommune")

Progression i børnegrupperne

Vi arbejder aktivt med "hjælp til selvhjælp". Børnene er kompetente og kan som udgangspunkt selv, hvis de får den rigtige udfordring, opbakning og støtte. Skolestarten/SFO udgør en løsrivelses- og selvstændighedsproces, som vi understøtter og anser som en af vores fornemste opgaver: At hjælpe børnene til at *kunne*, at *turde*, at *overkomme* samt at *prøve*. I den tilgang ligger en anerkendelse af, at børn kan mestre det, de giver sig i kast med, at de er handlekraftige og indflydelsesrige på deres omgivelser.

I SFO'en såvel som i skoletiden lægger vi stor vægt på, at børnene skal opleve en hverdag, hvor der er medbestemmelse og indflydelse. Børnene lærer at spørge om lov og forstå betydningen deraf. Børnene skal opleve, at de voksne tager dem alvorligt og anser deres idéer og ønsker som værdifulde. Derudover er det vigtigt, at børnene får lov at tage ansvar. Det er, når de voksne *giver* børnene ansvar, at børnene udvikler sig. Vi arbejder med en "*aftale-kultur*", hvor man vokser med et ansvar og får positiv feedback for at leve op til de fælles spilleregler, som er nødvendige i et fællesskab.

Vi arbejder kort sagt med en progression ift. at kunne håndtere venskaber, løse konflikter, håndtere aftaler, være med på ture ud af huset, brugen af voksne, at blande sig positivt i debatter, robusthed i at møde udfordringer og en større og mere nuanceret tilgang til motorik og bevægelse. Særligt at vi kan se en udvikling i at have øje for den fælles trivsel og dermed den sociale læring. At de hver især oplever sig vigtige for andre, samt at andre er vigtige for dem. Det at de kan mærke, at de er

noget for nogen og samtidigt eller andre gange oplever, at andre er noget for dem, anser vi som et vigtigt parameter i børns trivsel.

Klasser er fællesskaber, og vi vil gerne bidrage til, at børnene forstår, at klasser er noget, man skaber fælles. En klasse og en årgang er noget, man kan bidrage til og noget dynamisk, som man kan lave om på, hvis det er kørt lidt i hårdknude. At alle har et ansvar og kan hjælpe med til at ændre en klassekultur. Derfor vægtes den sociale læring fra første skoledag. Børnene lærer at læring og fælles trivsel hænger sammen, og at de alle har et ansvar for at det lykkes.

6. Pædagogernes rolle i skoledagen

Pædagoger på Virupskolen er med i mange af timerne i løbet af skoledagen og understøtter børnenes læring i Indskolingen også i skoletiden. Der er ofte to voksne i timerne, da vi oplever, at dette understøtter læringen. Lærere og pædagoger har fælles mål om læring og trivsel for alle, og vi oplever at de to fagligheder supplerer hinanden på bedste vis.

Vi arbejder sammen om *mer-læring*, om at gøre børnene så dygtige som muligt, hvilket bl.a. gøres ved at arbejde med læringsstile og bevægelsesaktiviteter, som skal sikre, at alle børn mødes i deres nærmeste udviklingszone. Alle børn er forskellige, og vi søger at understøtte barnet, hvor det befinder sig.

Lærere og pædagoger arbejder fælles mod, at alle børn er læringsparate hele dagen, og at alle børn trives. Vi italesætter forventninger til hinanden og pejler efter fælles mål og spilleregler.

I den understøttende undervisning og i to-voksen timerne arbejdes typisk med mål som bevægelse kan understøtte, og hvor den sociale udvikling ofte er i højsæde. Pædagogerne understøtter på fornemmeste vis "Mål og indhold for SFO'en" samt reformens ord om **"...at SFO og skole skal tænkes som en samlet, varieret skoledag, hvor barnet socialt og fagligt udvikles mest muligt."**

7. Til studerende i SFO

Som studerende kan vi tilbyde dig et læringsmiljø med plads til de progressioner, der er tænkt i studieordningen for pædagoger eller pædagogiske assistenter. Enten med fokus på relation, aktivitet, organisation eller det tværprofessionelle samarbejde på en skole. Du er altid velkommen til at kontakte os for at høre nærmere.

Vi "samskaber" meget gerne med alle der har lyst, og har du interesse i at invitere til et samarbejde som forælder, virksomhed, fritidsinstitution eller klub, tager vi imod invitationen med glæde.

Redigeret nVisioner og ovemberi 2017